

ombudsman

Kancelář veřejného ochránce práv

Směrnice č. 5/2023

Vnitřní oznamovací systém

Vedoucí Kanceláře veřejného ochránce práv vydává tuto směrnici v souladu s požadavky směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie a zákonem č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů

Čl. I Základní pojmy

(1) Oznámením se pro účely této směrnice rozumí oznámení fyzické osoby obsahující informace o možném protiprávním jednání, které má znaky trestného činu nebo přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč, nebo porušuje zákon č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů nebo právní předpis nebo předpis Evropské unie upravující oblasti podle odstavce 2, o jehož spáchání se oznamovatel dozvěděl v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností.

(2) Oblastmi upravenými právním předpisem nebo předpisem Evropské unie se pro účely této směrnice rozumí oblast

- a) hospodářská soutěž, veřejné dražby a zadávání veřejných zakázek;
- b) finanční služby, finanční produkty a finanční trhy, povinný audit a jiné ověřovací služby
- c) předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu;
- d) bezpečnost výrobků a soulad s požadavky na výrobky;
- e) bezpečnost dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích;
- f) ochrana životního prostředí;
- g) radiační ochrana a jaderná bezpečnost;
- h) bezpečnost potravin a krmiv a ochrana zvířat a jejich zdraví;
- i) ochrana vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví;
- j) ochrana spotřebitele;
- k) ochrana soukromí a osobních údajů a bezpečnost sítí elektronických komunikací a informačních systémů;
- l) ochrana finančních zájmů Evropské Unie;
- m) fungování vnitřního trhu podle čl. 26 odst. 1 a 2 Smlouvy o fungování EU, včetně ochrany hospodářské soutěže a státní podpory podle práva EU;
- n) daně z příjmů právnických osob.

(3) Prací nebo jinou obdobnou činností se pro účely této směrnice rozumí

- a) zaměstnání,
- b) odborná praxe, stáž, nebo
- c) výkon práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění.

(4) Práci nebo jinou obdobnou činností se pro účely této směrnice rozumí i ucházení se o práci nebo jinou obdobnou činnost.

(5) Odvetným opatřením se pro účely této směrnice rozumí jednání v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností oznamovatele, které bylo vyvoláno oznámením a které oznamovateli nebo osobě podle čl. III odst. 1 může způsobit újmu. Za splnění těchto podmínek je odvetným opatřením zejména

- a) rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou,
- b) zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti,
- c) odvolání z místa vedoucího zaměstnance,
- d) uložení kárného opatření nebo kázeňského trestu,
- e) snížení platu, odměny nebo nepřiznání/snížení osobního příplatku,
- f) diskriminace,
- g) přeložení nebo převedení na jinou práci,
- h) ostrakizace,
- ch) neumožnění odborného rozvoje,
- i) změna rozvržení pracovní doby,
- j) vyžadování lékařského posudku nebo pracovnělékařské prohlídky,
- k) výpověď nebo odstoupení od smlouvy, nebo
- l) zásah do práva na ochranu osobnosti.

Čl. II

Výjimka z porušení smluvní nebo zákonné povinnosti a informace, jejichž oznámení se za oznámení nepovažuje

(1) Měl-li oznamovatel oprávněné důvody se domnívat, že oznámení bylo nezbytné pro odhalení protiprávního jednání podle čl. 1 odst. 1, nepovažuje se oznámení za porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost, s výjimkou povinnosti

- a) zachovávat ochranu utajovaných informací a informací, jejichž vyjádření by zjevně mohlo ohrozit probíhající trestní řízení nebo ochranu zvláštních skutečností podle zákona upravujícího krizové řízení,
- b) mlčenlivosti při výkonu činnosti notáře, notářského kandidáta a koncipienta, státního zástupce, asistenta a právního čekatele, advokáta a advokátního koncipienta, soudního exekutora, exekutorského kandidáta a koncipienta, soudce, asistenta soudce, justičního čekatele a daňového poradce a mlčenlivosti zaměstnance notáře, advokáta, soudního exekutora a daňového poradce.
- c) Oznámení a jednání oznamovatele nebo osoby podle čl. III odst. 1 v souvislosti se zjišťováním informací, které se později staly obsahem oznámení, se nepovažuje za porušení smluvní nebo zákonné povinnosti, s výjimkou případů, kdy je jednáním v souvislosti se zjišťováním takových informací spáchán trestný čin; to neplatí, pokud oznamovatel nebo osoba podle čl. III odst. 1 neměli oprávněný důvod se domnívat, že

oznámení bylo nezbytné pro odhalení protiprávního jednání. Tím není dotčeno ustanovení odstavce 1.

(3) Za oznámení podle tohoto zákona se nepovažuje část oznámení, která obsahuje informace, jejichž oznámení by mohlo bezprostředně ohrozit podstatný bezpečnostní zájem České republiky a informace o činnosti zpravodajských služeb České republiky.

Čl. III

Ochrana před odvetným opatřením

(1) Odvetnému opatření nesmí být vystaven oznamovatel ani

- a) osoba, která poskytla pomoc při zjišťování informací, které jsou obsahem oznámení, podání oznámení nebo posouzení jeho důvodnosti,
- b) osoba, která je ve vztahu k oznamovateli osobou blízkou,
- c) osoba, která je zaměstnancem nebo kolegou oznamovatele nebo osoba v obdobném postavení,
- d) osoba, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost.

(2) Osoba, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, je povinna zabránit tomu, aby oznamovatel nebo osoba podle odstavce 1 byli vystaveni odvetnému opatření.

(3) Ochrany před odvetným opatřením se nemůže domáhat osoba, která podala vědomě nepravdivé oznámení.

(4) Oznamovatel a osoba podle odstavce 1 mají právo na přiměřené zadostiučinění, byla-li jim odvetným opatřením způsobena nemajetková újma

(5) Práva na ochranu před odvetným opatřením se nelze vzdát.

Čl. IV

Oznamování

(1) Oznámení podle čl. I odst. 1 lze v Kanceláři veřejného ochránce práv (dále jen „Kancelář“) podat příslušné osobě, kterou je pověřenkyně pro ochranu osobních údajů (dále jen „pověřenkyně“).

(2) Oznámení podle čl. I odst. 1 lze podat i ministerstvu spravedlnosti prostřednictvím zabezpečeného formuláře pro učinění oznámení (dostupný zde: <https://oznamovatel.justice.cz/chci-podat-oznameni/>)

(3) Oznamovatel může informace, které tvoří obsah oznámení, uveřejnit, pokud

- a) podal oznámení prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému Kanceláře a ve lhůtách stanovených touto směrnicí nebylo přijato vhodné opatření, zejména pověřenkyně neposoudila důvodnost oznámení podle čl. VI odst. 6 nebo vedoucí Kanceláře nepřijal k předejití nebo nápravě protiprávního stavu vhodné opatření podle čl. VI odst. 8,
- b) má oprávněný důvod se domnívat, že protiprávní jednání uvedené v oznámení může vést k bezprostřednímu nebo zjevnému ohrožení vnitřního pořádku a bezpečnosti, života nebo zdraví, životního prostředí nebo jiného veřejného zájmu nebo ke vzniku nenapravitelné újmy, nebo
- c) má oprávněný důvod se domnívat, že v případě podání oznámení ministerstvu spravedlnosti existuje vzhledem k okolnostem případu zvýšené riziko, že budou on nebo osoba podle čl. III odst. 1 vystaveni odvetným opatřením.

Čl. V

Činnost pověřenkyně

(1) Pověřenkyně

- a) přijímá a posuzuje důvodnost oznámení podaného podle čl. I odst. 1,
- b) navrhuje vedoucímu Kanceláře opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu v návaznosti na podané oznámení, ledaže by tímto postupem mohlo dojít k prozrazení totožnosti oznamovatele nebo osob podle čl. III odst. 1,
- c) zachovává mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti podle této směrnice, a to i po ukončení výkonu této činnosti,
- d) postupuje při výkonu své činnosti podle této směrnice nestranně,
- e) plní pokyny vedoucího Kanceláře, ledaže ohrožují nebo maří výkon její činnosti podle této směrnice.

(2) Pověřenkyně nesmí být za řádný výkon své činnosti podle této směrnice postihována.

Čl. VI

Postup pověřenkyně po podání oznámení

(1) Oznámení lze podat ústně nebo písemně (elektronicky či v listinné podobě). Požádá-li o to oznamovatel, je pověřenkyně povinna oznámení přijmout osobně v přiměřené lhůtě, nejdéle však do 14 dnů.

(2) Ústně lze oznámení podat v kanceláři pověřenkyně č. 218 ve druhém patře v sídle Kanceláře po předchozí ústní či telefonické domluvě nebo telefonicky (kl. 311, mobil 724 090 372). Pověřenkyně pořídí zvukovou nahrávku nebo přepis ústního oznámení. Pověřenkyně umožní oznamovateli, aby se k přepisu vyjádřil; vyjádření oznamovatele se k přepisu přiloží. Nevysloví-li oznamovatel s pořízením zvukové nahrávky nebo přepisu souhlas, nesmí je pověřenkyně pořídit. V takovém případě sepsou záznam, který věrně zachycuje podstatu ústního oznámení. Pověřenkyně umožní oznamovateli, aby se k záznamu vyjádřil; vyjádření oznamovatele se k záznamu přiloží. Obdobně se postupuje, není-li technicky možné pořídit zvukovou nahrávku ústního oznámení.

(3) V listinné podobě lze oznámení podat poštou na adresu Kancelář veřejného ochránce práv, Údolní 39, 602 00, Brno. Na obálce musí být uvedeno „Oznámení podle směrnice 2019/1937“ a „K rukám pověřenkyně pro ochranu osobních údajů“. Pokud bude zásilka takto označena, nesmí ji pracovník podatelny Kanceláře otevřít a musí ji neprodlenně předat pověřenkyni. V listinné podobě lze oznámení podat i osobně pověřenkyni.

(4) Elektronicky lze oznámení učinit na emailové adrese oznameni@ochrance.cz, k níž má přístup pouze pověřenkyně.

(5) O přijetí oznámení podle odstavce 1 je pověřenkyně povinna do 7 dnů ode dne jeho přijetí písemně vyrozumět oznamovatele, ledaže

- a) oznamovatel výslovně požádal příslušnou osobu, aby ho o přijetí oznámení nevyrozumívala, nebo
- b) je zřejmé, že vyrozuměním o přijetí oznámení by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele.

(6) Pověřenkyně je povinna posoudit důvodnost oznámení a písemně vyrozumět oznamovatele o výsledcích posouzení do 30 dnů ode dne přijetí oznámení. V případech skutkově nebo právně složitých lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýše však dvakrát. O prodloužení lhůty a důvodech pro její prodloužení je pověřenkyně povinna oznamovatele písemně vyrozumět před jejím uplynutím. Odstavec 5 se použije obdobně.

(7) Zjistí-li pověřenkyně při posuzování důvodnosti oznámení, že nejde o oznámení podle této směrnice, bez zbytečného odkladu o tom písemně vyrozumí oznamovatele.

(8) Je-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, pověřenkyně vedoucímu Kanceláře navrhne opatření k předejití nebo nápravě protiprávního stavu. Nepřijme-li vedoucí Kanceláře opatření navržené pověřenkyní, přijme k předejití nebo nápravě protiprávního stavu jiné vhodné opatření. O přijatém opatření vedoucí Kanceláře neprodlenně vyrozumí pověřenkyni, která o něm bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele. Odstavec 5 se použije obdobně.

(9) Není-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, pověřenkyně bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele o tom, že na základě skutečností uvedených v oznámení a všech okolností, které jí jsou známy, neshledala podezření ze spáchání protiprávního

jednání, nebo shledala, že oznámení se zakládá na nepravdivých informacích, a poučí oznamovatele o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci.

(10) Neobsahuje-li opakované oznámení nové skutečnosti, pověřenkyně je založí. O tomto postupu pověřenkyně písemně vyrozumí oznamovatele ve lhůtě podle odstavce 6. Ustanovení odstavce 5 se použije obdobně.

Čl. VII

Povinnosti zaměstnanců Kanceláře ve vztahu k pověřenkyni

(1) Při posuzování oznámení podle čl. VI jsou všichni zaměstnanci Kanceláře povinni poskytnout pověřenkyni na vyžádání potřebnou součinnost, zejména poskytnout vysvětlení, odpovědět jí na její otázky a poskytnout jí na vyžádání všechny písemnosti či jiné věci, které souvisí s plněním jejich pracovních úkolů a které jsou důležité pro posouzení oznámení. Pověřenkyně je oprávněna při plnění úkolů podle čl. VI vstupovat do všech kanceláří a dalších prostor Kanceláře.

(2) Pověřenkyně neposkytne informace, které by mohly zmařit nebo ohrozit účel podávání oznámení. Tuto povinnost má i třetí osoba, která získá přístup k oznámením nebo do evidence údajů o přijatých oznámeních v rozporu s čl. IX odst. 3.

Čl. VIII

Zákaz poskytnout údaje

(1) Pověřenkyně neposkytne informace, které by mohly zmařit nebo ohrozit účel podávání oznámení. Tuto povinnost má i třetí osoba, která získá přístup k oznámením nebo do evidence údajů o přijatých oznámeních v rozporu s čl. IX odst. 3.

(2) Informace o totožnosti oznamovatele a osob podle čl. III odst. 1 je možné poskytnout jen s jejich písemným souhlasem, ledaže je pověřenkyně povinna tyto informace poskytnout příslušným orgánům veřejné moci podle jiných právních předpisů; to platí i pro informace o totožnosti osoby uvedené v oznámení.

(3) Poskytuje-li pověřenkyně informaci o totožnosti oznamovatele orgánu veřejné moci podle odstavce 2, je povinna o tom předem oznamovatele vyrozumět společně s důvody, pro které je povinna informaci o totožnosti poskytnout, a umožnit oznamovateli, aby se k poskytnutí informace vyjádřil.

Čl. IX

Evidence a uchování oznámení

(1) Pověřenkyně je povinna v elektronické podobě vést evidenci údajů o přijatých oznámeních, a to v rozsahu

- a) datum přijetí oznámení,
- b) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a kontaktní adresa oznamovatele, jsou-li jim tyto údaje známy,
- c) shrnutí obsahu oznámení a identifikace osoby, proti které oznámení směřovalo, je-li jim její totožnost známa,
- d) datum ukončení posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou nebo posouzení oznámení pověřeným zaměstnancem a jejich výsledek.

(2) Pověřenkyně je povinna uchovávat oznámení podané prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému Kanceláře po dobu 5 let ode dne jeho přijetí.

(3) Do evidence podle odstavce 1 a k oznámením uchovávaným podle odstavce 2 má přístup v případě oznámení podaných prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému Kanceláře pouze pověřenkyně.

Čl. VIII

Zrušovací ustanovení, účinnost

Tato směrnice nabývá účinnosti dne 1. srpna 2023 a ruší Směrnici č. 2/2022.

V Brně dne 28. července 2023

JUDr. Pavel Pořízek, Ph.D.
vedoucí Kanceláře veřejného ochránce práv